

**Contribuția publicațiilor entomologice din Ungaria la cunoașterea
faunei de lepidoptere din Transilvania**
I.-Publicații din revista "Rovartani Lapok"

Tibor-Csaba VIZAUER

Summary

The hungarian entomological publications contribution to the knowledge of lepidopterological fauna from Transilvania. Part I: The papers from "Rovartani Lapok" periodical

In the present papers the autor make a synthesis about hungarian entomological publications contribution to the knowledge of lepidopterological fauna from Transilvania (Romania), with used the papers from "Rovartani Lapok" periodical, which was appeared between 1884-1926 in Budapest. The name of transilvanian and few other romanian localities and areas mentioned in this periodical was given.

Keywords: bibliography, "Rovartani Lapok", Lepidoptera, Transilvania,

Ideea acestei lucrări a fost de a prezenta contribuția entomologilor maghiari la cunoașterea lepidopterofaunei din Transilvania pe baza cercetărilor efectuate în perioada în care această regiune istorică a fost anexată Ungariei. Începând cu a doua parte a secolului trecut în Ungaria apar numeroase reviste și periodice ce abordează subiecte de entomologie. Revista „Rovartani Lapok” este doar una din cele mai importante periodice care și-a adus o vastă contribuție în dezvoltarea entomologiei din această regiune.

O lucrare monografică privind istoria lepidopterologiei maghiare a văzut lumina tiparului în 1898 (ABAFI-AIGNER 1898c). În această lucrare autorul menționează și o serie de entomologi – în majoritatea lor amatori - care au cercetat și au colectat material lepidopterologic de pe teritoriul Transilvaniei.

Scurt istoric

Revista "Rovartani Lapok" a apărut la Budapesta începând din anul 1884. Scopul acestei publicații - după cum afirma în prima pagină a primului volum dr. HORVÁTH Géza, editorul volumului de debut - a fost de a mediația rezultatele cercetărilor entomologice, dar mai ales de a atrage și de a pasiona căți mai mulți amatori în vederea dezvoltării entomologiei maghiare. Doar după trei ani de apariție - datorită lipsei susținătorilor - editorii abandonează publicarea revistei. După 11 ani, în 1897 ABAFI-AIGNER Lajos va fi acela care va cumpăra dreptul și va prelua povara editării revistei "Rovartani Lapok", în acest an apărând al patrulea volum. În 1918

apare al 25-lea număr al revistei „Rovartani Lapok”, editat atunci de CSIKI ERNŐ (CSIKI 1918). Redactorii revistei până la penultimul volum (25) au fost următorii: 1884-1885: dr. HORVÁTH Géza; 1886: BIRÓ Lajos, dr. LENDL Adolf, dr. VÁNGEL Jenő; 1897: A. AIGNER Lajos, JABLONOWSKI József; 1898-1899: A. AIGNER Lajos, JABLONOWSKI József, CSIKI Ernő; 1900-1907: A. AIGNER Lajos, CSIKI Ernő; 1908-1918: Csiki Ernő.

Ultimul volum va apărea începând cu anul 1922, ultimele tomuri ale volumului apărând doar în 1926. După această dată revista „Rovartani Lapok” își încheiază activitatea, locul ei fiind preluat de „Folia Entomologica Hungarica”, revistă care apare și în prezent.

Parcursând lucrările lepidopterologice referitoare la teritoriul actual al României, se constată că următoarele teme și subiecte mai des abordate:

- Fluturii diurni din Ungaria (Magyarország pillangói)

În perioada 1905-1917 ABAFI-AIGNER Lajos publică în revista „Rovartani Lapok” un număr de 47 lucrări intitulate „Fluturii diurni din Ungaria” (Magyarország pillangói), acestea în ansamblu concepute ca un determinator pentru fluturii diurni cunoscuți de pe teritoriul fostei Ungarie (ABAFI-AIGNER 1905a -1917b). Primele trei lucrări cuprind date generale despre fluturi diurni: morfologie, răspândire, istoricul cercetărilor, etc. (ABAFI-AIGNER 1905a,b,c). Datele referitoare la răspândirea lepidopterelor diurne pe teritoriul fostei Ungarie vor fi sintetizate de către același autor într-o lucrare monografică referitoare la macrolepidopterele Ungariei, apărută în 1907, fiind tipărită de două edituri (ABAFI-AIGNER 1907g,h). Această vastă lucrare cuprinde 935 desene color dispuse pe 51 planșe preluate din a 8-a ediție a lucrării lui BERGE. O parte din datele lepidopterofaunistice cu privire la teritoriul Transilvaniei din cele 44 lucrări sunt sintetizate în această monografie.

- In memoriam

Un număr de 15 lucrări abordează activitatea lepidopterologică depusă de entomologi maghiari decedați. Din aceste descrieri aflăm că numeroși entomologi au colectat și au cercetat pe teritoriul actual al României, chiar dacă uneori aceste date nu au fost publicate și nu sunt cunoscute.

- Date faunistice (la nivelul Ungariei sau Transilvaniei)

Lucrările intitulate de obicei “Date privind fauna de lepidoptere/insecte din Ungaria/Transilvania” au fost întâlnite într-un număr de 14 lucrări. Tot aici se include recenzia lucrării lui CZEKELJUS Dániel, intitulată “Fauna de fluturi din Ardeal”, recenzie realizată de către ABAFI-AIGNER Lajos.

- Zone și localități cercetate din punct de vedere lepidopterofaunistic

Lucrări tipice de lepidopterofaunistă, realizate după rezultatele colectărilor efectuate într-o zonă mai întinsă (de exemplu județ) sau mai restrânsă (localitate).

- Specii, aberații, varietăți de fluturi, noi pentru fauna Ungariei

Actual aceste lucrări au o valoare mai redusă, pentru că prezintă în general forme noi pentru fauna maghiară a unor specii deja cunoscute de fluturi. În perioada la care ne referim aceste descrieri de forme erau foarte importante, entomologii concurând între ei în publicarea lor.

- Descrieri de zone cercetate

Sunt lucrări mai puțin valoroase pentru noi, pentru că conțin doar sporadic specii semnalate în respectiva zonă. Aceste lucrări însă au fost importante în acea perioadă, pentru că prezintau zone până atunci puțin cunoscute, accesul la aceea zonă, tipurile de habitate, etc.

- Referire la o singură specie sau semnalare

În această categorie intră puține lucrări, dar unele au o importanță deosebită, cum este de exemplu lucrarea care conține descrierea taxonului *Philotes bayvius hungaricus* de către Diószeohy.

În continuare voi prezenta sintetic datele preluate din revista „Rovartani Lapok” referitoare le teritoriul Transilvaniei, tratând fiecare actual județ în parte. Județele din Transilvania sunt înșirate în ordine alfabetică, iar localitățile și toponimele unde s-a colectat, s-a cercetat sau există cel puțin o referire cu privire la zona respectivă, sunt enumerate tot în ordine alfabetică în cadrul fiecarui județ. Fiecare nume de localitate sau toponim este urmat în paranteză și de denumirea maghiară, așa cum este înșinuită în publicația originală.

Jud. ALBA

Vințu de Jos (Alvincz): Pictorul PATAKY László era convins că fauna de lepidoptere din Transilvania este alta decât cea din Ungaria. Pentru a demonstra acest lucru prietenului său ULRICH Ede, a început să colecteze fluturi din împrejurimile domiciliului său situat în Vințu de Jos. Activitatea lepidopterologică a lui PATAKY a fost să fie de scurtă durată. Pentru o omagie această încercare, după moartea timpurie a pictorului, ULRICH publică lista faunistică pe baza colectărilor efectuate de PATAKY, care cuprinde atât fluturi diurni, cât și micro- respectiv macrolepidoptere nocturne (ULRICH 1913).

Jud. ARAD

Arad (Arad): În lucrarea sa privind noutățile lepidopterofaunistice maghiare din 1899, ABAFI menționează varietatea *Saturnia pyri* ab. *Abafii* colectată din Arad (ABAFI-AIGNER 1900b). Odată cu stabilirea lui la Arad, SZONTAGH Gyula va continua activitatea de colectare de fluturi începută din tinerețe (ABAFI-AIGNER 1902b).

Gurahonț (Honcț): DIÓSZEGHY descrie aberații la fluturi diurni colectați în 1912 la Gurahonț (DIÓSZEGHY 1912).

Ineu (Borosjenő): Naturalistul GROSSINGER János, adunând date pentru realizarea unei vaste lucrări referitoare la biogeografia Ungarici (ABAFI-AIGNER 1897b) a cercetat și această zonă. O mare parte din viața lepidopterologului DIÓSZEGHY s-a derulat la Ineu. Colecția sa păstrată la Muzeul Național Secuiesc din Sfântu Gheorghe este alcătuită în cea mai mare parte din material colectat în zona acestei localități. În lucrările sale faunistice menționează și fluturii colectați de aici, dintre care și specia *Pieris manni* MAYER (DIÓSZEGHY 1912, 1913b). Mai târziu descrie câteva aberații de fluturi nocturni colectați tot de aici (DIÓSZEGHY 1922).

Șiria (Világos): În această zonă a colectat GROSSINGER János (ABAFI-AIGNER 1897b) și DIÓSZEGHY László (1913b).

***jud. Arad (Arad megye):** WÄGNER János a realizat o colecție de insecte, colectând în perioada 1886-1890 și în județul Arad (ANONYMUS 1900).

Jud. BIHOR

Budureasa (Bondoraszó): În 1912 PREDOTA Károly a colectat aici în perioada august-13 septembrie. Lista faunistică a fost publicată de către ROTHSCHILD (1913).

Ciutelec (Csételek): Sunt amintite două specii colectate aici, ca fiind cele mai nordice semnalări cunoscute până atunci (ROTHSCHILD 1908). Dintre acestea specia *Pyrgus sidae* este și actual foarte puțin cunoscută din Transilvania.

Oradea (Nagyvárad): Gróf NEUHAUSS Emil a trăit și a colectat aici lepidoptere. Renumitul entomolog MOCsÁRY Sándor a găsit în colecția de insecte a prietenului său din colțul său Emil NEUHAUSS un imbold care l-a călăuzit în întreaga sa activitate (MOCsÁRY 1901).

Someșul Cald (Meleg-Szamos): Este amintit ca punct de colectare în lucrarea lui HORMZAKI (1903) referitoare la speciile din genul *Erebia* din Carpați.

Valea lui Mihai (Érmihályfalva): Aici a colectat lepidoptere PREDOTA Károly în perioada 1.05-2.06.1912 (ROTHSCHILD 1913).

Jud. BISTRITĂ-NĂSAUD

Bistrița (Beszterce): În lista faunistică publicată de CZEKELIUS (1906) sunt amintite specii colectate de aici. În vara anului 1887 PAVEL János colectaază în județul Bistrița-Năsăud,

publicând lista faunistică (PÁVEL 1898).

Bistrița Bârgăului (Borgóbeszterce): Aici a fost colectat de către CZEKELIUS subspecia *Parnassius apollo transsylvaniaicus* descris de către SCHWEITZER după un exemplar colectat la Tulgheș (KERTÉSZ 1922).

Prundu Bârgăului (Borgóprund): Punct de colectare a speciei *Parnassius apollo* (KERTÉSZ 1922), respectiv loc cercetat din punct de vedere lepidopterofaunistic de către PÁVEL János (PÁVEL 1898).

Tihuța (Tihuca) – Mării Bârgău: Punct de colectare vizitat de PÁVEL (1898).

Valea Vinului (Radnaborberek) – Mării Rodnei: Pe lângă coleptere, CSIKI Ernő a colectat ocazional și lepidoptere. Materialul a fost determinat de către ABAFI-AIGNER și inclus în colecția Muzeului Național din Budapesta (CSIKI 1909). Localitatea este un alt punct de colectare a speciei *Parnassius apollo* (KERTÉSZ 1922). Lista faunistică publicată de RÖTHSCHILD (1913) include și specii colectate de către domnișoara BERNHAUER din acest loc.

Vf. Ineu (Ünökő) – Mării Rodnei: Material entomologic a fost colectat de CSIKI (1909), a fost semnalat de aici *Erebia epiphron* var. *cassiope* (HORMUZAKI 1903a,b) și specia *Parnassius apollo* din materialul colectat de studenți (VÁNGEL 1905a).

Vița (Vice) – Câmpia Transilvaniei: DIÓSZEGHY (1913a) descrie taxonul *Philotes havinius* Ev. var. *hungaricus* după materialul colectat de la Vița. În lucrarea sa descrie și habitatul fluturelui, amintind că în zonă specia dominantă de plantă era *Salvia nutans*, specie care se va dovedi ca fiind planta gazdă. Actual taxonul este considerat ca subspecie.

Jud. BRAȘOV

Brașov (Brassó): În recenziea lucrării lui CZEKELIUS Dániel despre fauna de fluturi din Ardeal, ABAFI-AIGNER (1898c) menționează că zona Brașovului este una din cele mai studiate zone de către autor. UHRYK (1901) menționează câteva specii de microlepidoptere colectate la Brașov ca fiind taxoni noi pentru fauna Ungariei.

Predeal (Predeál): Sunt amintite specii de rhopalocere (VÁNGEL 1905a,b) și lepidoptere nocturne (VÁNGEL 1905c) colectate de aici în lista speciilor de insecte colectate de studenți.

Jud. CARAŞ-SEVERIN

Băile Herculane (Herkulesfürdő): În vara anului 1898 domnișoara FOUNTAINE E. Margit din Anglia vizitează – pe lângă alte zone din provinciile austro-ungare – și zona Mehadiie, considerat atunci de entomologii europeni ca un Mecca al lepidopterologilor. Lista speciilor de rhopalocere colectate aici de FOUNTAINE a fost publicată în revista londoneză "Entomologist", dar pentru a fi accesibil și entomologilor maghiari, datele mai importante au fost republicate și în revista "Rovartani Lapok". Cele trei lucrări publicate de FOUNTAINE (1899a,b,c) menționează și Băile Herculane ca punct de colectare. UHRYK Nándor (1898) menționează specii noi de microlepidoptere pentru fauna Ungariei colectate de aici de către HEDEMANN V. în vara anului 1896. UHRYK Tivadar (1904) publică lista speciilor de lepidoptere colectate încă în vara aceluiși an într-o excursie de două săptămâni. DIÓSZEGHY (1913b) menționează specia *Pieris manni* MAYER cunoscută de aici.

Caransebeș (Karánsebes): Din biografia lui WEISSMANTEL Vilmos (ABAFI-AIGNER 1902a) aflăm că aici a colectat în anii 1870. și FOUNTAINE (1899a,b,c) semnalează specii de rhopalocere. WEISSMANTEL (1898) colectează trei exemplare din rara specie *Deilephila livornica* în anii 1878-1879.

Constantin Daicoviciu (Kavarán-Szakul): Cu ocazia excursiei sale în provinciile austro-ungare, FOUNTAINE (1899a,c) semnalează și de aici rhopalocere.

Domogled (Domogled): Un alt punct de colectare vizitată de domnișoara FOUNTAINE (1899a,b,c). VÁNGEL (1905a,b) tot numai specii de rhopalocere semnalează din această zonă.

Marila (Marillavölgy): Este menționat taxonul *Limenitis camilla* SCHIFF. var. *reducta*

STGR. colectat de către SZALAY Gyula ca noutate faunistică pentru lepidopterofauna Ungariei (ABAFI-AIGNER 1904).

Mehadia (Mehádia): Una din cele mai vizitate puncte de colectare din fosta Ungarie, localitatea Mehadia este amintită și în numeroase lucrări publicate în revista "Rovartani Lapok". Astfel zona a fost vizitată de renumitul lepidopterolog FRIVALDSZKY Imre (ABAFI-AIGNER 1897a). Prima semnalare a speciei *Cucullia celsiae* pentru fauna Ungariei s-a realizat pe baza exemplarului colectat de VIERTL Adalbert în 1876 la Mehadia (ABAFI-AIGNER 1898a). Tot ABAFI-AIGNER (1899a, 1900b, 1904) menționează varietăți și specii de lepidoptere colectate aici, noi pentru fauna Ungariei. Colectări efectuează aici și HABERHAUER József în anii 1853-1854 (ABAFI-AIGNER 1903b). Punct de colectare vizitată de FOUNTAINE (1899a,b). Din materialul entomologic colectat de studenți în anul 1905, KÁRPÁTI & LAKATOS (1907) publică lista speciilor de lepidoptere, colectate și din acest punct. Materialul colectat tot de studenți în perioada 1901-1904 este prelucrat și publicat de către VÁNGEL (1905a,b).

Oravița (Oravicabánya): Punct de colectare vizitat de către lepidopterologul FRIVALDSZKY Imre (ABAFI-AIGNER 1897a).

Reșița (Resicabánya): Material lepidopterologic colectat de studenți, prelucrat și publicat de către VÁNGEL (1905c).

Sasca Montana (Szászkabánya): Un alt punct de colectare vizitat de FRIVALDSZKY I. (ABAFI-AIGNER 1897a).

***Mării Anienei-Severin (Szörényi érchegység):** În lucrările sale despre speciile de *Erebia* din Carpați, HORMUZAKI (1903a,c) menționează ca loc de semnalare a unor specii din acest gen. Jud. CLUJ

Borzești (Berkes) – Câmpia Transilvaniei: Pictorul și naturalistul amator TÓTH Viktor a colectat aici, pe lângă insecte, și plante, melci, etc. în perioada de reședință la Borzești (ANONYMUS 1902).

Cluj-Napoca (Kolozsvár): Pictorul NÉCSEY István, la chemarea lui POSTA Béla, va petrece o perioadă la Cluj-Napoca. Pe lângă pictură, NÉCSEY se ocupă științific și cu lepidoptere. Planul lui era de a descrie și picta toate speciile paleartice de lepidoptere. Manuscrisul descoperit după moartele lui indică faptul că deja a și început această muncă (ABAFI-AIGNER 1903a). În lucrarea despre noutăți lepidopterofaunistice ABAFI-AIGNER (1900) menționează specia de microlepidopter *Cochylis cruentana* FROL. din colecția din Cluj-Napoca a lui FRANZENAU.

Gherla (Szamosújvár): Profesorul JÓSZA János din Gherla este amintit ca deținătorul unei colecții de fluturi, aranjate în 10 cutii. Materialul a fost colectat timp de 20 de ani, conținând 1031 exemplare ce aparțin la 425 de specii autohtone (ANONYMUS 1900).

Jucu (Zsuk) – Câmpia Transilvaniei: În 1888 dr. HORVÁTH Géza vizitând Câmpia Transilvaniei, trece și prin această localitate (HORVÁTH 1898). Lucrarea este mai mult o descriere a zonei vizitate, fiind amintite puține specii de insecte colectate.

Sucutard (Vasasszentgotthárd) – Câmpia Transilvaniei: Zona de reședință a grofului WASS Béla, un pasionat lepidopterolog, multe semnături provin de aici, datorate colectărilor efectuate de către grof sau alți entomologi aflați în vizită. Astfel ABAFI-AIGNER (1899a) menționează ca noutate faunistică specia *Eupithecia gratiosata* H.S. colectată de către WASS B., respectiv alte specii de microlepidoptere (ABAFI-AIGNER 1904). HORVÁTH (1898) descrie vizita efectuată în primăvara anului 1897 pe moșile lui WASS Béla, amintind și câteva specii de insecte colectate în această zonă. UHRYK (1898) menționează specia *Crambus selasellus* Hb. semnalată de aici ca noutate faunistică.

Valea Ierii (Járvize) – Mării Apuseni: Din materialul de *Parnassius apollo transylvanicus* SCHWEITZER colectat în 1915 de aici, dr. KERTÉSZ Aba descrie varietatea *jaraensis* (KERTÉSZ 1922). Ulterior acest taxon a fost ridicat la rangul de subspecie, fiind endemică pentru

România.

Vișea (Visa) – Câmpia Transilvaniei: Localitate vizitată de dr. HORVÁTH Géza în 1888 (HORVÁTH 1898). Însă în lucrarea de față nu este menționat dacă autorul a și colectat material entomologic.

Vlădeasa (Vlegyásza) – Mjii. Apuseni: În recenzia lucrării lui CZEKELIUS Dániel referitoare la fauna de fluturi din Ardeal, realizată de către ABAFI-AIGNER (1898c), menționează acest loc ca punct de colectare a speciei *Erebia evias* LEF.

***Mjii. Apuseni:** HORMUZAKI în lucrarea sa referitoare la speciile de *Erebia* din Carpați realizează o împărțire zoogeografică a Carpaților în funcție de distribuția acestor specii. Mjii. Apuseni sunt încadrați în a treia zonă a acestei clasificări (HORMUZAKI 1903a). Tot în lucrarea lui HORMUZAKI (1903b) întâlnim referiri la acest masiv. Speciile *Agrotis speciosa* HB. și *Agrotis hastifera* DONZ. au fost colectate pentru prima dată în Ungaria pe Măgura (Răcătău) de către WASS Béla (ABAFI-AIGNER 1898a).

Jud. COVASNA

Comandău (Kommandó): În vara anului 1902 ABAFI-AIGNER Lajos vizitează Secuimea. Pe lângă descrierea zonei vizitate, materialul entomologic colectat de aici este prelucrat și publicat în două lucrări (ABAFI-AIGNER 1903c,d). Localitatea Comandău este una dintre cele vizitate de autor.

Covasna (Kovászna): Localitate vizitată de ABAFI-AIGNER (1903d), de unde provine material lepidopterologic colectat de către autor. Materialul entomologic colectat de studenți din anul trei în perioada 1901-1904 conține și fluturi colectați la Covasna (VÄNGEL 1905a,b,c).

Vâlcele (Előpatak) – Mjii. Baraolt: Fotograful KLEMENT Róbert din Vâlcele oferă date lepidopterofaunistice pentru realizarea lucrării lui CZEKELIUS Dániel privind fauna de fluturi din Ardeal (ABAFI-AIGNER 1898c). În lucrarea despre nouăți lepidopterofaunistice, ABAFI-AIGNER (1899a) menționează o aberație a speciei *Argynnis paphia*, colectată de către KLEMENT Róbert la Vâlcele. Numele fotografului lepidopterolog este amintit și în lucrarea despre vizita în Secuime a lui ABAFI-AIGNER (1903c). Ca nouăți pentru lepidopterofauna Ardealului, CZEKELIUS (1906) menționează specii sau aberații de lepidoptere colectate de KLEMENT R. în anul 1904. Probabil tot de la KLEMENT R. provine semnalarea speciei *Erebia euryale* Esp. menționată de HORMUZAKI (1903a). Însă semnalarea speciei *Penthina roseomaculana* H.S. provine de la CZEKELIUS D., specie colectată în 1897, nouă pentru fauna Ungariei (UHRYK 1898). O altă specie colectată la Vâlcele de către CZEKELIUS D. este microlepidopterul *Cochylis curvistrigana* WELK. (UHRYK 1901).

***Trei Scaune (Háromszék):** Fără a specifica locul de colectare, VÄNGEL (1905a,b,c) publică materialul colectat din această zonă de către studenți.

Jud. HARGHITA

Băile Bárványos (Bárványosfürdő) – Mjii. Harghita: Material lepidopterologic colectat de studenți în perioada 1901-1904 (VÄNGEL 1905a,b,c).

Borsec (Borszék) – Mjii. Gheorgheni: Punct de colectare a speciei *Parnassius apollo* (KERTÉSZ 1922).

Frumoasa (Szépvíz) – Mjii. Cluc: CZEKELIUS menționează că WEISZMANTEL Vilmos a semnalat de aici specia *Deilephila livornica* (ABAFI-AIGNER 1898c). WEISZMANTEL (1898) chiar în această revistă publică faptul că fiul său în 1894-1895 a colectat șapte exemplare din specia amintită de CZEKELIUS. Și din biografia lui WEISSMANTEL aflăm că în 1895 a lucrat la Frumoasa (ABAFI-AIGNER 1902a).

Gheorgheni (Gyergyószentmiklós): Taxonul *Parnassius apollo* var. *transsilvanicus* a fost descris de SCHWEITZER după exemplarele colectate de dr. TILTSCHER Pál. Acest lepidopterolog amator s-a născut și a trăit la Gheorgheni, aici cercetând fauna de lepidoptere, zonă încă necercetată până atunci de entomologi (Csiki 1917). Ulterior KERTÉSZ (1922) în lucrarea sa despre locurile

de colectare și formele speciei *Parnassius apollo* din Carpați, va aminti această localitate ca punct de colectare, probabil după semnalarea lui TILTSCHER P.

Lacul Sf. Ana, Băile Tușnad (Szent Anna-tó, Tusnád) – Mții. Harghita: În biografia lui WEISSMANTEL V. (ABAFI-AIGNER 1902a) este menționat că la Tușnad a observat o formă de culoare trandafirie a speciei *Aporia crataegi*. Lista faunistică publicată de VÁNGEL (1905a,b) menționează specii colectate la Lacul Sf.Ană.

Odorheiu Secuiesc (Székelyudvarhely): Specia *Deilephila celerio*, menționată ca foarte rară, a fost colectată de WEISSMANTEL Vilmos (ABAFI-AIGNER 1902a). Din păcate, actual este greu de determinat despre ce specie este vorba.

Tulgheș (Tölgyes): Locus tipicus pentru taxonul *Parnassius apollo* var. *transsylvaniaicus* descris de către SCWEITZER (KERTÉSZ 1922).

***jud. Harghita? (Csík megye):** Din materialul colectat de CARADJA de pe muntele Nagy-Sándor CZEKELIUS descrie două varietăți noi de fluturi (ABAFI-AIGNER 1898c). O altă aberație colectată de CARADJA pe vârful muntelui este amintită într-o altă lucrare (ABAFI-AIGNER 1900b). Tot CARADJA crește o altă aberație de microlepidopter din larva capturată aici (ABAFI-AIGNER 1898d). În împărțirea zoogeografică a speciilor din genul *Erebia* HORMUZAKI (1903a) include muntele Nagy-Sándor în zona a două de răspândire, ce cuprinde aproximativ Carpații Orientali și Meridionali.

Jud. HUNEDOARA

Brad (Brád): DIOSZEGHY (1913b) descrie o aberație nouă a speciei *Pieris napi* L. după un exemplar colectat la Brad.

Certeju de Sus (Felsőcsertés): Fluturi colectați de aici de CSIKI Ernő, determinați de ABAFI-AIGNER Lajos și depozitați în Muzeul Național din Budapesta (CSIKI 1909).

Coaja (Kózsa): Material lepidopterologic colectat de CSIKI (1909).

Hunedoara (Hunyad): HORMUZAKI (1903a) menționează specii din genul *Erebia* colectate la Hunedoara.

Ilia (Marosillye): Fluturi colectați de CSIKI (1909).

Lunca (Lunka): Microlepidoptere colectate de UHRYK Nándor în 1897 la Lunca (UHRYK 1900).

Pui (Puj): Aberație de specie amintită de ABAFI-AIGNER (1900b). BORDAN István semnalăază aberații și chiar unele specii mai rare de rhopalocere (de exemplu *Pieris ergane* H.G.) colectate la Pui (BORDAN 1898). Și KÖNTZEI (1917) menționează activitatea lepidopterofaunistică a lui BORDAN István.

Râu de Mori (Malomvíz) – Mții. Retezat: În lucrarea intitulată “Excursie entomologică în Retezat” DIOSZEGHY (1917) descrie drumul de colectare de pe acest masiv. În drumul său DIOSZEGHY trece și prin Râu de Mori, unde va fi musafirul pădurarului BARTHOS Gyula. Tot în același volum al revistei “Rovartani Lapok” KÖNTZEI (1917) descrie condițiile de colectare în Munții Retezat, amintind că acest extraordinar loc din punct de vedere lepidopterofaunistic încă nu a fost studiat sistematic. Căteva specii și aberații de rhopalocere semnalăază și BORDAN (1898).

Săcărâmb (Nagyág): FRANZEAU semnalăază de aici pentru prima dată în Ungaria specia *Agrotis dahlii* Hb. (ABAFI-AIGNER 1898a). Punctul de colectare este amintit și de ABAFI-AIGNER (1898c) în recenziea lucrării lui CZEKELIUS. Numele lui FRANZEAU apare și în lucrarea lui HORMUZAKI (1903a), amintit ca cercetător al faunei de lepidoptere din Săcărâmb.

Mții. Retezat (Reteyzát, hegy-ség): Semnalare faunistică întâlnită în lucrarea lui BORDAN (1898). HORMUZAKI enumera speciile de *Erebia* semnalate până atunci din acesta masiv (HORMUZAKI 1903b). Descrierea zonei cercetate și condițiile de colectare au fost descrise din acest masiv de către DIOSZEGHY (1917) și KÖNTZEI (1917).

Valea Streiului (Sztrígy-völgye): Microlepidoptere noi pentru fauna Ungariei au fost

semnalate de aici de către ABAFI-AIGNER Lajos (*Crambus selasellus* Hb.) și BORDAN István (*Acrobasis sodalella* Z.). Aberații la specii de *Colias* sunt amintite de către ABAFI-AIGNER (1898d).

*jud. Hunedoara (Hunyad megye): Aberații pentru specii de *Colias* colectate de către BORDAN I. sunt semnalate de către ABAFI-AIGNER (1898d). Alte aberații sunt amintite tot de ABAFI-AIGNER (1899b).

Jud. MARAMUREŞ

Bain Sprie (Felsőbánya): Material lepidopterologic colectat în perioada 1901-1904 (VÁNGEL 1905a,b,c).

Cavnic (Kapnikbánya): În 1775 naturalistul GROSSINGER János aduna date și din zona aceasta pentru realizarea lucrarea vieții sale referitoare la biogeografia Ungariei (ABAFI-AIGNER 1897b).

Pietrosul Mare (Nagy Pietrosz): Sunt amintite speciile din genul *Erebia* semnalate până la acca dată (HORMUZAKI 1903a,b).

Șomcuta Mare (Nagysomkút): Naturalistul amator TÓTH Viktor și-a trait ultimii ani din viață la Șomcuta Mare. Aici a pictat și a realizat o colecție de fluturi (ANONYMUS 1902).

*Gutin, Mjii (Gutin, havas): FRIVALDSZKY Imre a studiat acest masiv din punct de vedere lepidopterofaunistic (HORMUZAKI 1903a).

*Maramureș, Mjii. (Máramaros, hegység): În lucrarea despre speciile de lepidoptere din regiunile montane și alpine, ABAFI-AIGNER (1900c) menționază că FRIVALDSZKY János a colectat fluturi în această zonă. WEISSMANTEL Vilmos a colectat multe specii nocturne cu capcană alimentară (ABAFI-AIGNER 1902a). Este amintită specia *Elachista dimicatella* RBL. semnalată din Maramureș (ABAFI-AIGNER 1904). PISO Kornél a colectat lepidoptere în Mjii. Maramureș, însă rezultatele nu sunt cunoscute (HORMUZAKI 1903a).

Jud. MUREŞ

Capușu de Câmpie (Mezőkapus) – Câmpia Transilvaniei: Semnalare faunistică provenită din colectările lui CSIKI (1909).

Chețani (Maroskece) – Câmpia Transilvaniei: Specii de fluturi semnalate în lucrările lui VÁNGEL (1905a,b,c).

Cuci (Kutyfalva) – Câmpia Transilvaniei: Fluturi colectați și semnalati de CSIKI (1909).

Reghin (Szászrégen): Lepidopterologul WEISSMANTEL Vilmos a locuit o perioadă la Reghin (ABAFI-AIGNER 1902a), unde probabil a și colectat.

Senereuș (Szénáverős) – Câmpia Transilvaniei: Specia *Argynnis laodice* PALL. a fost semnalată pentru prima dată în Ungaria după materialul colectat de CZEKELJUS Dániel în 1894 (ABAFI-AIGNER 1898a).

Sighișoara (Segesvár): Specia *Argynnis laodice* PALL. a fost colectată și la Sighișoara (ABAFI-AIGNER 1898a). Profesorul dr. PETRI Károly din Sighișoara și-a adus o importantă contribuție la realizarea lucrării lui CZEKELJUS D., intitulată "Fauna de fluturi din Ardeal" (ABAFI-AIGNER 1898c). Noutăți lepidopterofaunistice semnalează ABAFI-AIGNER (1899a) și UHRYK (1898) după materialul colectat de CZEKELJUS.

Sovata (Szováta): Date lepidopterofaunistice provin din publicațiile lui ABAFI-AIGNER (1900b), CSIKI (1909) și VÁNGEL (1905a,b,c).

Zau de Câmpie (Mezőzák) – Câmpia Transilvaniei: Gróf WASS Béla cheamă în vizită pe prietenul entomolog dr. HORVÁTH Géza, care în primăvara anului 1897 va vizita moșia grofului, unde colecteață insecte (HORVÁTH 1898). Se semnalează specia *Calomotropha paludella* Hb., colectată aici de către WASS B. (UHRYK 1900b).

*Mjii. Călimani (Kelemen-havasok): Sunt menționate speciile din genul *Erebia*, colectate la altitudinea cuprinsă între 1500-1900 m (HORMUZAKI 1903b).

*Mjii. Ghiurghiu (Mező-havas): CSIKI (1909) ne oferă date lepidopterofaunisice după

materialul colectat la Cserepeskő.

Jud. SATU-MARE

*jud. Satu Mare: Din biografia lui WEISSMANTEL Vilmos (ABAFI-AIGNER 1902a) aflăm că lepidopterologul a cucerit și județul Satu-Mare.

Jud. SĂLAJ

Cehu Silvaniei (Szilágycséh): Naturalistul și pictorul amator TÓTH Viktor a cercetat în această zonă – aflăm dintr-o scurtă prezentare biografică (ANONYMUS 1902).

Cuzăplac (Középlak): WEISSMANTEL V. s-a ocupat și cu creșterea larvelor, menționează ABAFI-AIGNER (1902a). Astfel la Cuzăplac a crescut specia *Crateronyx taraxaci*.

Zalău (Zilah): Localitatea de domiciliu al naturalistului GROSSINGER János, punct de plecare în explorarea zonei Salaj (ABAFI-AIGNER 1897b).

*Mtii. Meseș (Meszes, hegység): Zona cercetată de naturalistul amator GROSSINGER János (ABAFI-AIGNER 1897b).

*jud. Sălaj (Szilágyság): În perioada 1773-1774 GROSSINGER J. a cucerit această zonă (ABAFI-AIGNER 1897b).

Jud. SIBIU

Arpașu de Sus (Felsőárpás): Date lepidopterofaunistice provenite de la CSIKI (1909).

Cisnădie (Nagydisznód): Material entomologic colectat de CSIKI Ernő determinat de ABAFI-AIGNER Lajos și donat Muzeului Național din Budapesta (CSIKI 1909).

Lacul Bâlea (Bulea-tó) – Mtii. Făgăraș: Material colectat și publicat de CZEKELIUS (1906).

Lazaret – Vf. Leului (Vöröstoronyi-szoros): Specii de fluturi semnalate de CSIKI (1909).

Ocna Sibiului (Vizakna): Date lepidopterofaunistice furnizate de CZEKELIUS (1899, 1906) și preluate de UHRYK (1898, 1900a).

Sibiu (Nagyszében): Fiind domiciliul renumitului lepidopterolog CZEKELIUS Dániel, este una din cele mai studiate zone din Transilvania (ABAFI-AIGNER 1898c). Majoritatea datelor lepidopterofaunistice întâlnite în diversele lucrări provin din semnalările lui CZEKELIUS, fie în publicații proprii (CZEKELIUS 1899, 1906), fie în lucrările altor entomologi (ABAFI-AIGNER 1899a, 1900b, UHRYK 1898, 1900, 1901). Însă aici au colectat și alții entomologi (CSIKI 1909).

Șura Mică (Kiscsűr): Date lepidopterofaunistice furnizate de CZEKELIUS (1899, 1906) și de UHRYK (1900a), tot după semnalările lui CZEKELIUS.

Valea Lotriorei (Lotrioravölgy): Material colectat de CSIKI (1909), respectiv de CZEKELIUS (1899, 1906).

Vf. Negoiu (Negoiu-út) – Mtii. Făgăraș: Semnalare faunistică în lucrarea lui VÁNGEL (1905b).

*Mtii. Făgăraș (Fogaras havasok): Date lepidopterofaunistice întâlnite în lucrările lui CZEKELIUS (1906) respectiv VÁNGEL (1905b,c).

*Mtii. Sibiului (Szebenhegység): Specia *Eublemma fulvana* STGH. semnalată de către CZEKELIUS (1906).

Jud. TIMIȘ

Buziaș (Buziás): Entomologul FRIVALDSZKY Imre a colectat în această zonă, aflăm din biografia lui (ABAFI-AIGNER 1897a).

Jimbolia (Zsombolya): Semnalări lepidopterofaunistice după material colectat în perioada 1901-1904 (VÁNGEL 1905a,b,c).

Lugoj (Lugás): WEISSMANTEL Vilmos a colectat aici în anii 1870 (ABAFI-AIGNER 1902a).

Timișoara (Temesvár): ABAFI-AIGNER (1897a) ne relatează că FRIVALDSZKY Imre a participat la ședintele medicilor și naturaliștilor organizate la Timișoara, unde a și colectat insecte.

*Banat (Bánság): După CARADJA taxonul *Colias erate* ab. *pallida* STGR. se întâlnește și

în Banat (1898d). Tânărul KINDERMANN Albert a colectat în Banat un exemplar al taxonului *Dianthoecia luteago* var. *argillacea* HB., cunoscut până atunci doar din Ural și Asia Mică (ABAFI-AIGNER 1899b). FRIVALDSZKY János este amintit că a colectat insecte și în Banat (CSIKI 1903).

*jud. Timiș (Temes megye): Prima semnalare a speciei *Sesia colpiformis* STGR. pentru lepidopterofauna maghiară provine după exemplarul colectat de MOCSÁRY Sándor în județul Timiș. WÄGNER János este amintit că detine o colecție de insecte, din care 545 specii de fluturi, material colectat în parte în județul Timiș (ANONYMUS 1900).

În excursiile de colectare, entomologii maghiari uneori au trecut granițele Transilvaniei, colectând și în zonele limitrofe. Alteori se fac referiri faunisice la alte zone din România. În continuare sunt prezentate doar câteva puncte de colectare din afara Transilvaniei, menționate în publicațiile din revista "Rovartani Lapok":

jud. BUZĂU-VRANCEA

*Mări. Întorsurii (Gör-havas): ABAFI-AIGNER Lajos a colectat aici în perioada în care se afla în vizita în Secuime (ABAFI-AIGNER 1903d).

jud. DÂMBOVIȚA

*Mări. Bucegi (Bucsecs, hegység): HORMUZAKI (1903b) enumera speciile și varietățile de *Erebia* semnalate mai ales de la Bușteni și Azuga.

jud. GORJ-VÂLCEA

*Mări. Parâng (Pareng, hegység): CZEKELIUS (1899) publică speciile de fluturi colectate de către dr. PETRI Károly în Mări. Parâng.

jud. MEHEDINȚI

Orșova (Orsova): Cu ocazia excursiilor efectuate în zona Mehadii și Băilor Herculane, de multe ori entomologii au vizitat și Orșova. Astfel avem referiri faunistice în lucrările lui FOUNTAINE (1899b,c) și VÂNGEL (1905a,b).

Jud. NEAMȚ

*Mări. Ceahlău (Csalhó, Cseahleu, hegység): Sunt menționati taxoni din genul *Erebia*, semnalati de pe acest masiv (HORMUZAKI 1903a,b).

Jud. SUCEAVA

Vatra Dornei (Dornavátra): Cu ocazia excursiei sale în județul Bistrița-Năsăud, PÁVEL János colectea fluturi și din Valea Dornei (PÁVEL 1898).

*Mări. Rarău (Ráró, hegység): Întâlnim referiri în lucrările lui HORMUZAKI (1903a,b), fiind menționate speciile de *Erebia* colectate aici.

jud. VÂLCEA

Râu Vadului (Riu Vadului): Date lepidopterofaunistice oferite de CSIKI (1909).

*) Nu există referiri concrete la o localitate sau toponime.

Mulțumiri. Ideea și îndemnul realizării lucrării aparține d-lui dr. László RAKOSY, pentru care î-i sunt profund recunoscător. Într-un fel sau altul, numeroase persoane m-au ajutat în desfășurarea activității de studiere a materialului bibliografic din biblioteca Muzeului Național al Științelor Naturii din Budapesta în perioada 16-25.02.2000. Pe această cale mulțumesc colegului Adalbert BALOG, d-lor dr. Zsolt BÁLINT și dr. László PEREGOVITS, precum și personalului bibliotecii vizitate. Un sprijin material indispensabil a fost acordat de către Fundația pentru Școala (Iskola Alapítvány) din Cluj-Napoca.

BIBLIOGRAFIE

- ABAFI-AIGNER L. 1897a. Frivaldszky Imre, Rov. Lapok, 4(1): 5-9, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1897b. Grossinger János, Rov. Lapok, 4: 69-71, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1897c. Bíró Lajos, Rov. Lapok, 4: 159-164, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1898a. Újabb magyar lepkék I. Rov. Lapok, 5(2): 33-35, Budapest
- ABAFI-AIGNER L. 1898b. A magyar lepkifauna gyarapodása II. (Macrolepidoptera). Rov. Lapok, 5(5): 90-94, Budapest
- ABAFI-AIGNER L. 1898c. Erdély lepke-faunája, Rovartani Lapok, 5: 154-156, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1898d. A magyar lepkifauna gyarapodása I. (Macrolepidopterák). Rov. Lapok, 5(4): 67-70, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1898e. A lepkészet története Magyarországon. Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Budapest
- ABAFI-AIGNER L. 1899a. A magyar lepkifauna gyarapodása 1898-ban I. Rov. Lapok, 6(4): 73-76, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1899b. A magyar lepkifauna gyarapodása 1898-ban II. Rov. Lapok, 6(5): 95-98, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1900a. Viertl Adalbert, Rovartani Lapok, 7(6): 111-113, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1900b. A magyar lepkifauna gyarapodása 1899-ben. Rov. Lapok, 7(8): 170-174, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1900c. Havasi lepkéink. Rov. Lapok, 7(10): 199-202, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1902a. Weissmantel Vilmos. Rov. Lapok, 9(2): 29-32, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1902b. Szontagh Gyula. Rov. Lapok, 9(8): 167-168, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1903a. Nécsey István. Rov. Lapok, 10(1): 1-8, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1903b. Haberhauer József, Rov. Lapok, 10: 89-92, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1903c. Négy hét a Székelyföldön I., Rov. Lapok, 10(8): 155-161, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1903d. Négy hét a Székelyföldön II., Rov. Lapok, 10(9): 185-192, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1904. A magyar lepkifauna gyarapodása 1903-ban. Rov. Lapok, 11(9): 191-193, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905a. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(1): 4-12, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905b. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(2): 24-28, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905c. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(3): 56-61, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905d. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(4): 75-78, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905e. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(5-6): 104-111, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905f. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(7): 139-143, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905g. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(8): 168-172, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905h. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(9): 180-183, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1905i. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 12(10): 203-207, Budapest
- ABAFI-AIGNER L. 1906a. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(1-2): 6-9, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906b. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(3): 53-58, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906c. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(4): 80-84, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906d. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(5): 108-111, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906e. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(6): 127-133, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906f. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 13(7): 144-150, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906g. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(8): 162-167, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906h. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(9): 179-185, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1906i. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 13(10): 204-208, Budapest.
- ABAFI-AIGNER L. 1907a. Magyarország pillangói. Rov. Lapok, 14(1-2): 31-40, Budapest.

- ABAIFI-AIGNER L. 1907b. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 14(3-4): 68-71, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1907c. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 14(5-6): 109-116, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1907d. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 14(7): 140-145, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1907e. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 14(8): 172-176, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1907f. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 14(9-10): 192-199, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1907g. Magyarország lepkéi tekintettel Európa többi országainak lepkefaunájára, Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1907h. Magyarország lepkéi tekintettel Európa többi országainak lepkefaunájára, Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénnytársulat, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1908a. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 15(1-2): 13-17, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1908b. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 15(3-4): 66-75, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1908c. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 15(5-6): 100-106, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1908d. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 15(7-10): 177-182, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1909a. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 16(1): 6-9, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1909b. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 16(2): 22-26, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1909c. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 16(3): 44-45, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1909d. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 16(4): 57-59, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1909e. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 16(5-6): 75-79, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1909f. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 16(7-8): 100-109, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1910a. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 17(3-4): 40-54, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1910b. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 17(5-8): 109-114, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1910c. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 17(10): 147-151, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1911a. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 18(1): 5-7, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1911b. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 18(9): 132-135, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1911c. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 18(12): 177-181, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1912a. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 19(1): 5-7, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1912b. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 19(2-3): 20-21, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1912c. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 19(6-8): 120-122, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1912d. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 19(9): 132-135, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1917a. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 24(5-6): 85-88, Budapest.
- ABAIFI-AIGNER L. 1917b. Magyarország pillangói, Rov. Lapok, 24(7-8): 115-124, Budapest.
- ANONYMUS 1900. Hazai rovargyűjtemények. Rovartani Lapok, 24(9-12): 179-180, Budapest.
- ANONYMUS 1902. Egy vidéki lepkész. Rov. Lapok, 9: 63, Budapest.
- BORDAN I. 1898. Hunyadmegyei új lepkék. Rov. Lapok, 5(7): 140-141, Budapest.
- CSEKI E. 1903. Frivaldszky János. Rov. Lapok, 10: 23-25, Budapest.
- CSEKI E. 1909. Adatok Erdély lepkefaunájához. Rov. Lapok, 16(7-8): 112-118, Budapest.
- CSEKI E. 1910a. A. Aigner Lajos, Rov. Lapok, 17(3-4): 33-37, Budapest.
- CSEKI E. 1910b. Mocsáry Sándor, Rov. Lapok, 17(11-12): 161-165, Budapest.
- CSEKI E. 1917. Dr. Tiltzscher Pál, Rov. Lapok, 24(9-12): 179-180, Budapest.
- CSEKI E. 1918. Huszonöt év. Rov. Lapok, 25(1-4): 1-2, Budapest.
- CZEKELIUS D. 1899. Adatok Erdély rovarfaunájához. Rov. Lapok, 6(6): 111-113, Budapest.
- CZEKELIUS D. 1906. Adalék Erdély lepkefaunájához. Rov. Lapok, 12(4): 84-86, Budapest.
- DIÓSZEGHY L. 1912. Adatok Magyarország lepkefaunájához. Rov. Lapok, 19(6-8): 114-116, Budapest.
- DIÓSZEGHY L. 1913a. Adatok a *Lycaena Bavius* Ev. életmódjához. Rov. Lapok, 20(7-8): 107-109, Budapest.
- DIÓSZEGHY L. 1913b. Adatok Magyarország lepkefaunájához. Rov. Lapok, 20(11-12): 190-196, Budapest.

- DIÓSZEGHY L. 1917. Entomológiai kirándulás a Retyezátra. Rov. Lapok, 24: 169-177, Budapest.
- DIÓSZEGHY L. 1922. Új lepkéfajváltozatok, Rov. Lapok. 26(1-3):21-13, Budapest.
- FOUNTAINE E. M. 1899. Lepkevadászat Magyarországon I, II, III. Rov. Lapok, 6(1-3): 4-7, 36-39, 51-54, Budapest.
- HORMUZAKI SZ. 1903a. A Kárpátokban honos Erebiákról I, II, III. Rov. Lapok, 10(7-9): 144-147, 166-171, 178-181, Budapest.
- HORVÁTH G. 1898. Egy hét az Erdélyi Mezoségen I. Rov. Lapok, 5(1): 1-7, Budapest.
- KÁRPÁTI J. & LAKATOS D. 1907. Újabb adatok Magyarország lepkéfaunájához. Rov. Lapok, 14(5-6): 117-122, Budapest.
- KERTÉSZ A. 1922. A magyar Kárpátok Apollo-pilléjének eddig ismeretes helyi alakjai és repülési helyei. Rov. Lapok, 26(1-3): 23-33, Budapest.
- KÖNTZEI G. 1917. Lepkészeti gyűjtési viszonyok a Retyezát-hegységben. Rov. Lapok, 24: 8-13, Budapest.
- LÓSY J. 1910. Dr. Uhryk Nándor. Rov. Lapok, 17(10): 145-147, Budapest.
- MOCsÁRY S. 1901. Gróf Neuhauss Emil, Rov. Lapok, 8: 93-95, Budapest.
- PAVEL J. 1898. Kirándulás Beszterce-Naszod megyébe. Rov. Lapok, 5(1): 17-18, Budapest.
- ROTHSCHILD N. CH. 1908. Lepkészeti megfigyelések. Rov. Lapok, 15(7-10): 147, Budapest.
- ROTHCHILD N. CH. 1913. Adatok Magyarország lepkéfaunájához V., Rovartani Lapok, 20(3-6): 66-91, Budapest.
- UHRYK N. 1898. Újabb adatok Magyarország lepkéfaunájához (Microlepidoptera). Rov. Lapok, 5(6): 127-132, Budapest.
- UHRYK N. 1900a. Adatok Magyarország lepke-faunájához (Microlepidoptera). Rov. Lapok, 7(2): 37-39, Budapest.
- UHRYK N. 1900b. Újabb adatok Magyarország lepke-faunájához (Microlepidoptera). Rov. Lapok, 7(9): 188-189, Budapest.
- UHRYK N. 1901. Újabb adatok Magyarország lepke-faunájához (Microlepidoptera). Rov. Lapok, 8(10): 209-212, Budapest.
- UHRYK T. 1904. Herkulesfürdői kirándulásom. Rov. Lapok, 11(7): 144-146, Budapest.
- ULBRICH E. 1913. Adatok Alvincz és környéke lepke-faunájához. Rov. Lapok, 20(9-10): 144-147, Budapest.
- VÁNGEL J. 1905a. Adatok Magyarország rovarfaunájához I. (Lepidoptera). Rov. Lapok, 12(2): 32-35, Budapest.
- VÁNGEL J. 1905b. Adatok Magyarország rovarfaunájához II. (Lepidoptera). Rov. Lapok, 12(3): 48-52, Budapest.
- VÁNGEL J. 1905c. Adatok Magyarország rovarfaunájához III. (Lepidoptera). Rov. Lapok, 12(4): 71-74, Budapest.
- WEISZMANTEL V. 1898. *Deilephila livornica* Esp. Rov. Lapok, 5(4): 74-75, Budapest.

Csaba T. VIZAUER
 Str. Vânatorilor nr. 4
 RO-4651, Ocna-Dej
 E-mail: vizauer@ yahoo.co.uk

Received: 22.12.2000

Accepted: 6.01.2001

Printed: 15.02.2001